

Shipperin ja traderin puitesopimus

Shipper and Trader Framework Agreement

Finnish-English version

The Finnish text shall prevail over the English text

1.9.2022

Sisällysluettelo/Table of Contents

1	OSAPUOLET	4
2	PUITESOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS.....	4
3	PUITESOPIMUKSEN VOIMASSAOLO.....	5
4	MÄÄRITELMÄT	5
5	PUITESOPIMUKSEEN LIITTYVÄT ASIAKIRJAT	5
6	MARKKINAOSAPUOLEKSI REKISTERÖITYMINEN	6
7	TIEDONVAIHTO JA ILMOITUSMENETTELYT.....	6
8	KAPASITEETTISOPIMUSTEN EHDOT	7
9	MAAKAASUN LAATUVAATIMUKSET.....	8
10	MAAKAASUN LUOVUTUKSET, NOMINOINTI, MITTAAMINEN JA MÄÄRÄNJAKO.....	8
11	KAPASITEETTIHINNASTON EHDOT	8
12	RAJOITUKSET, KESKEYTYKSET JA TOIMITUSVARMUUS.....	8
12.1	Rajoitukset ja keskeytykset.....	8
12.2	Toimitusvarmuuden ylläpitäminen.....	9
13	LUOTTOKELPOISUUSVAATIMUKSET	9
14	TASEVASTUUN JÄRJESTÄMINEN	10
15	LASKUTUS.....	10
16	YLIVOIMAINEN ESTE.....	11
17	VAHINKOJEN KORVAAMINEN	12
18	SALASSAPITO	14
19	PUITESOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN	14
20	PUITESOPIMUKSEN PÄÄTTÄMINEN.....	14
21	SOPIMUKSEN MUUTOKSET	15
22	SOVELLETTAVA LAKI JA ERIMIELISYYDET	15

1.9.2022

23	MUUT SOPIMUSEHDOT	16
	LIITE 1 SOVELLETTAVAT ASIAKIRJAT	17
1	PARTIES	18
2	BACKGROUND AND PURPOSE OF THE FRAMEWORK AGREEMENT	18
3	VALIDITY OF THE FRAMEWORK AGREEMENT.....	19
4	DEFINITIONS.....	19
5	DOCUMENTS ASSOCIATED WITH THE FRAMEWORK AGREEMENT	19
6	REGISTRATION AS A MARKET PARTICIPANT	20
7	EXCHANGE OF INFORMATION AND NOTIFICATION PROCEDURES.....	20
8	TERMS AND CONDITIONS OF CAPACITY AGREEMENTS.....	21
10	TRANSFER, NOMINATION, MEASUREMENT AND ALLOCATION OF NATURAL GAS	22
11	TERMS AND CONDITIONS OF CAPACITY TARIFFS	22
12	RESTRICTIONS, INTERRUPTIONS AND SECURITY OF SUPPLY	23
13	CREDITWORTHINESS REQUIREMENTS.....	23
14	BALANCE RESPONSIBILITY.....	24
15	INVOICING.....	24
16	FORCE MAJEURE	25
17	COMPENSATION FOR DAMAGE	27
18	NON-DISCLOSURE	28
19	ASSIGNMENT OF THE FRAMEWORK AGREEMENT	28
20	ENDING OF THE FRAMEWORK AGREEMENT	29
21	AMENDMENTS TO THE AGREEMENT.....	29
22	APPLICABLE LAW AND DISPUTES	30
23	OTHER TERMS AND CONDITIONS	30
24	ALLEKIRJOITUKSET/SIGNATURES	31
	APPENDIX 1 APPLICABLE DOCUMENTS	31

Shipperin ja traderin puitesopimus

1 Osapuolet

Tämä shipperin ja traderin puitesopimus (jäljempänä ”**puitesopimus**”) on solmittu seuraavien osapuolten välillä:

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija
Nimi: Gasgrid Finland Oy
Katuosoite tai PL: Keilaranta 19 D
Postinumero ja -toimipaikka: 02150 Espoo
y-tunnus: 3007894-1
EIC-osapuolitunnus: 21X000000001393X

ja

Shipper tai trader
Nimi:
Katuosoite tai PL:
Postinumero ja -toimipaikka:
y-tunnus:
Rooli (shipper / trader):
EIC-osapuolitunnus:

2 Puitesopimuksen tausta ja tarkoitus

Shipper tai trader ja järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija sopivat tällä puitesopimuksella osapuolten vastuista, oikeuksista ja velvollisuuksista.

Tämä puitesopimus luo shipperille tai traderille edellytykset seuraavaan:

- a) toimia tasevastaavana shipperinä, tasevastaavana traderina tai liittyä tasevastaavan shipperin tai traderin hallinnoimaan taseryhmään;
- b) shipperille hyväksyä toimitussuhteita
  - yhteen tai useampaan vähittäismyyjän asiakassalkkuun ja/tai jäännöskulutuksen asiakassalkkuun;
  - yhteen tai useampaan biokaasun verkkoosyöttäjän biokaasusalkkuun;
  - yhteen tai useampaan LNG:n verkkoosyöttäjän salkkuun; ja
  - loppukäyttäjien käyttöpaikkoihin;
- c) shipperille solmia kapasiteettisopimuksia Suomen maakaasujärjestelmän fyysisiin ja virtuaalisiin syöttö- ja ottopisteisiin;

[●].[●].2022

- d) shipperille suorittaa kapasiteettioikeuksien siirtoja Energiaviraston vahvistamien Siirtopalvelun ehtojen mukaisesti;
- e) shipperille ja traderille suorittaa kaasumäärien omistajanvaihtoja Energiaviraston vahvistaman Kaasumarkkinan sääntökäsikirjan mukaisesti; ja
- f) shipperille nominoida ja renominoida siirrettäviä kaasumääriä.

Tämä puitesopimus luo järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle velvollisuuden siirtää shipperin kaasumäärät verkossaan Energiaviraston vahvistamien Siirtopalvelun ehtojen sekä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti.

3 Puitesopimuksen voimassaolo

Tämä puitesopimus tulee voimaan, kun se on molemmin puolin allekirjoitettu ja uuden shipperin tai traderin osalta luottokelpoisuus on hyväksytty. Puitesopimus on voimassa toistaiseksi.

Puitesopimus korvaa osapuolten välillä samasta aiheesta aiemmin mahdollisesti tehdyt sopimukset, mutta osapuolten välinen sopimussuhde jatkuu katkeamattomana voimassa.

4 Määritelmät

Kulloinkin voimassa olevien Energiaviraston vahvistamien Siirtopalveluiden ehtojen ja Energiaviraston vahvistaman Kaasumarkkinan sääntökäsikirjan sekä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöissä esitettyjä määritelmiä sovelletaan tähän puitesopimukseen, ellei muuta ole erikseen määritelty.

5 Puitesopimukseen liittyvät asiakirjat

Allekirjoittamalla tämän puitesopimuksen järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija ja shipper tai trader sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa maakaasumarkkinalainsäädäntöä ja muuta sääntelyä sekä osapuolten välillä soveltuvia kaasumarkkinaa koskevia ehtoja, sääntöjä sekä ohjeita (yhdessä "Asiakirjat").

Puitesopimuksen allekirjoittamishetkellä osapuolten välillä soveltuvat Asiakirjat on lueteltu liitteessä 1. Puitesopimus käsittää automaattisesti kulloinkin voimassa olevat Asiakirjat soveltuviltaan osin, eli myös Asiakirjojen muutokset ja mahdolliset puitesopimuksen soveltamisalaan kuuluvat uudet Asiakirjat. Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltijan tulee ilmoittaa muutoksista tämän puitesopimuksen mukaisesti.

Tämä puitesopimusdokumentti ja kulloinkin voimassa olevat osapuolten välillä soveltuvat Asiakirjat muodostavat osapuolten välisen koko sopimuksen. Puitesopimuksella tarkoitetaan yhdessä tätä dokumenttia ja liitteen 1 Asiakirjoja.

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan säännöt täsmentävät Energiaviraston vahvistamia ehtoja. Energiaviraston vahvistamat ehdot, järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan säännöt ja tämä puitesopimusdokumentti täydentävät toisiaan. Mikäli ehtojen ja sääntöjen tai puitesopimusdokumentin välillä on ristiriitaa, tulee noudattaa Energiaviraston vahvistamia ehtoja.

Kulloinkin voimassa olevat Asiakirjat löytyvät järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan verkkosivuilta.

[●].[●].2022

Osa tässä dokumentissa jäljempänä esitetyistä ehdoista on esitetty myös Asiakirjoissa. Maininnat tässä puitesopimusdokumentissa on otettu korostamaan joitain uuden markkinaosapuolen keskeisiä velvollisuuksia. Mikäli Asiakirjoja muutetaan näiden ehtojen osalta, muutetaan myös tätä puitesopimusdokumenttia vastaavasti.

6 Markkinaosapuoleksi rekisteröityminen

Markkinaosapuolena toimiakseen shipperin tai traderin on rekisteröidyttävä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ylläpitämään markkinaosapuolirekisteriin ja tämän puitesopimuksen on oltava voimassa.

Shipperin ja traderin on oltava rekisteröityneenä markkinaosapuolirekisterissä, kunnes puitesopimuksen voimassaolo on päättynyt ja kaikki shipperin tai traderin oikeudet ja vastuut tämän puitesopimuksen nojalla ovat päättyneet.

Shipperin ja traderin on ilmoitettava järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle kaikista muutoksista perustietoihinsa sekä taseryhmäänsä. Shipperin on lisäksi ilmoitettava järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle kaikista muutoksista toimitussuhteisiinsa. Ilmoittaminen tapahtuu järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti.

7 Tiedonvaihto ja ilmoitusmenettelyt

Shipper tai trader sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevia kaupankäynti-ilmoitus- ja nominaatiostandardeja Energiaviraston vahvistaman Kaasumarkkinan sääntökäsikirjan sekä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohjeen mukaisesti. Kun Energiaviraston vahvistamaa Kaasumarkkinan sääntökäsikirjaa tai järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohjetta päivitetään, shipper tai trader sitoutuu toteuttamaan mahdollisesti vaaditut muutokset.

Shipper tai trader voi valtuuttaa kolmannen osapuolen antamaan puolestaan kaupankäynti-ilmoituksia ja shipper nominaatioita järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle, mutta vastuu tämän puitesopimuksen ehtojen noudattamisesta säilyy shipperillä tai traderillä valtuutuksesta riippumatta.

Shipper tai trader voi vaihtaa tietoja seuraavilla menetelmillä:

- a) kaupankäynti-ilmoitukset ja nominointi sähköisillä sanomaviesteillä XML-formaatissa Edig@s-standardin mukaisesti ja/tai
- b) kaupankäynti-ilmoitukset ja nominaatiot manuaalisesti järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan portaalin kautta.

Shipperin tai traderin on läpäistävä hyväksytysti järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tai tämän valtuuttaman kolmannen osapuolen asettamat sähköisiä sanomaviestejä koskevat testit, jotta shipper tai trader voidaan hyväksyä käyttämään sähköistä sanomaviestiliikennettä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kanssa.

8 Kapasiteettisopimusten ehdot

8.1 Shipperin oikeudet ja velvollisuudet

Shipper saa tämän puitesopimuksen nojalla oikeuden käyttää järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tarjoamia siirtopalveluja kapasiteettisopimusten määrittelemien kapasiteettijaksojen keston ajan, siirtää solmittuun kapasiteettisopimukseen liittyviä kapasiteettioikeuksia toiselle shipperille, lähettää nominaatioita ja renominaatioita sekä suorittaa muita kapasiteettiin liittyviä shipperille kuuluvia tehtäviä.

Shipper sitoutuu noudattamaan Energiaviraston vahvistamissa Siirtopalvelun ehdoissa ja järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöissä esitettyjä kapasiteettiin liittyviä ehtoja ja maksamaan järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle asianmukaiset siirtopalveluihin liittyvät kulloinkin voimassa olevassa järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan hinnastossa esitetyt maksut.

Shipperin on täytettävä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan asettamat luottokelpoisuusvaatimukset voidakseen varata kapasiteettia ja siirtää kapasiteettioikeuksia.

8.2 Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan oikeudet ja velvollisuudet

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija sitoutuu siirtämään shipperin omistamaa maakaasua solmittujen kapasiteettisopimusten, mahdollisten hyväksytyjen kapasiteettioikeuksien siirtojen ja hyväksytyjen nominaatioiden mukaisesti kapasiteettisopimusten ja kapasiteettioikeuksien siirtojen määrittelemien kapasiteettijaksojen ajan järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen ja Energiaviraston vahvistamien Siirtopalvelun ehtojen mukaisesti.

8.3 Kapasiteetin varaaminen ja kapasiteettisopimuksen solmiminen

Energiaviraston vahvistamissa Siirtopalvelun ehdoissa sekä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöissä on esitetty kapasiteetin varausmenettelyt, kapasiteettituotteet, kapasiteettisopimusten solmiminen ja kapasiteettioikeuksien siirto sekä ehdot ruuhkanhallintamenettelyistä.

Jos shipper haluaa poikkeustilanteessa käyttää manuaalista kapasiteetinvarausmenettelyä tai manuaalista kapasiteettioikeuksien siirtomenettelyä, shipperin on ilmoitettava tästä järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle kirjallisesti (esimerkiksi sähköpostilla).

Ilmoituksessa on oltava shipperin valtuuttaman yhteysosapuolen sähköpostiosoite, josta yhteysosapuoli lähettää kapasiteettivarauspyyntöjä ja kapasiteettioikeuksien siirtopyyntöjä järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle. Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija vahvistaa kirjallisen ilmoituksen vastaanottamisen shipperille sähköpostitse ja tiedottaa shipperin ilmoittamaa yhteysosapuolta siitä sähköpostiosoitteesta, johon kapasiteettivarauspyynnöt ja/tai kapasiteettioikeuksien siirtopyynnöt on lähetettävä. Vain shipperin kapasiteettivarauspyyntöjä lähettämään valtuuttama yhteysosapuoli saa lähettää kapasiteettivarauspyyntöjä sähköpostitse. Yhteysosapuolen sähköpostiosoitteen ilmoittamalla shipper hyväksyy sen, että ko. osoitteesta lähetetyt kapasiteettivarauspyynnöt ja kapasiteettioikeuksien siirtopyynnöt sitovat sitä.

8.4 Kapasiteettisopimuksen purkaminen

[●].[●].2022

Kapasiteettisopimuksen olennaisen sopimusrikkomuksen tapauksessa osapuoli on oikeutettu purkamaan kapasiteettisopimuksen. Koska tämän puitesopimuksen voimassaolo on ehto kapasiteettisopimuksille, puitesopimuksen purkaminen katsotaan olennaiseksi kapasiteettisopimuksen rikkomukseksi, jonka perusteella järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voi purkaa kapasiteettisopimuksen.

8.5 Kiinteiden kapasiteettituotteiden käytön rajoittaminen

Mikäli järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija joutuu rajoittamaan shipperin hankkimien kiinteiden kapasiteettituotteiden käyttöä järjestelmävastaavasta siirtoverkonhaltijasta johtuvasta syystä, noudatetaan järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaista menettelyä.

9 Maakaasun laatuvaatimukset

Maakaasun laadun tulee täyttää järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöissä esitetyt vaatimukset.

10 Maakaasun luovutukset, nominointi, mittaaminen ja määränjako

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöissä on esitetty menettelyt muun ohella koskien maakaasun luovutusta ja vastaanottoa, shipperin kaasutoimituspäivän siirtomäärien nominointia, maakaasumäärien mittaamista ja shipperin määränjakoa.

11 Kapasiteettihinnaston ehdot

Shipperin solmimien kapasiteettisopimusten tariffeihin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan hinnastoa, joka on esitetty järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan verkkosivulla.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija varaa oikeuden tehdä muutoksia hinnoitteluperiaatteisiinsa ja hinnastoonsa perustellusta syystä, kuten lainsäädännön muutosten tai Energiaviraston määräysten tai päätösten johdosta. Lisäksi järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija varaa oikeuden tehdä muitakin hinnastomuutoksia edellyttäen, että muutokset noudattavat maakaasumarkkinasääntelyä.

Shipperille tiedotetaan em. muutoksista kirjallisesti mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Muutokset astuvat voimaan siitä päivämäärästä, jolloin lainsäädäntömuutos astuu voimaan, muutoksen on oltava toteutettuna Energiaviraston määräyksen tai päätöksen mukaisesti tai hinnastomuutos astuu voimaan.

12 Rajoitukset, keskeytykset ja toimitusvarmuus

12.1 Rajoitukset ja keskeytykset

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus tilapäisesti keskeyttää kaasun siirto tai rajoittaa sitä korjauksista, kunnossapidosta ja kapasiteettirajoituksista johtuen järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti.

12.2 Toimitusvarmuuden ylläpitäminen

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöissä on esitetty menettelyt hätätilassa sovellettaviin menettelyihin.

13 Luottokelpoisuusvaatimukset

Shipperin on täytettävä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan asettamat luottokelpoisuusvaatimukset Energiaviraston vahvistamien Siirtopalvelun ehtojen mukaisesti voidakseen varata kapasiteettia ja hankkiakseen kapasiteettioikeuksia.

Tasevastaavan shipperin ja tasevastaavan traderin on myös täytettävä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan asettamat luottokelpoisuusvaatimukset Energiaviraston vahvistamien Tasehallinnan ehtojen mukaisesti toimiakseen tasevastaavana.

Järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle on asetettava vakuus, joka on kunakin ajanhetkenä arvoltaan viimeisten 12 kk aikana toteutuneen suurimman kapasiteettia koskevan kuukausilaskun määrä kerrottuna luvulla 1,5.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija tarkastaa vakuuksien riittävyyden jokaisen kapasiteettivarauspyyntönsä yhteydessä siten, että vakuuksien arvon tulee kattaa reskontrassa avoimena olevien kapasiteettivarauskulujen, kuluvaan kaasutoimituskuukauden laskuttamattomien kapasiteettivarausten ja seuraavalle kaasutoimituskuukaudelle tilattujen kapasiteettivarausten sekä aiotun kapasiteettivarauspyyntönsä määrän, ennen kuin järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voi hyväksyä varauspyyntönsä. Mikäli tulevasta kuukaudesta tulee suurin arvoltaan viimeisten 12 kk aikana toteutunut kapasiteettilaskutus, on shipperin täytettävä seuraavalle kuukaudelle kasvanut vakuusvaade.

Tasevastaavalta shipperiltä tai tasevastaavalta traderilta vaaditaan lisäksi, että vakuuden arvo kattaa tasevastaavan kunakin ajanhetkenä avoimena olevat laskut tasepoikkeamamaksuista ja arvioidut tasevastaavalta laskuttamatta olevat tasepoikkeamamaksut sisältäen 10 % varmuusmarginaalin tasepoikkeamamaksujen kuukausivaihtelulle.

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus käyttää vakuutta, jos shipperin tai traderin lasku on maksamatta vielä seitsemän vuorokauden kuluttua laskun eräpäivästä.

#16409964v14 Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija arvioi vakuuksien riittävyyttä sekä shipperin tai traderin aloittaessa markkinaosapuolena, että säännöllisesti myöhemmin. Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija saa vedota oikeuteensa vaatia lisävakuuksia milloin tahansa sinä aikana, kun shipperin tai traderin vakuus ei ole riittävällä tasolla. Shipperin on vaadittaessa asetettava lisävakuus kapasiteettisopimuksiin perustuvien maksujen suorittamiseksi. Tasevastaavan shipperin tai tasevastaavan traderin on vaadittaessa asetettava lisävakuus tasepoikkeamamaksujen maksamiseksi.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija hyväksyy vakuuksina A-luottoluokitettua (Moody's tai Standard & Poors) EU-maahan rekisteröidyn rahoituslaitoksen on demand –takusitoumukset ja shipperin tai traderin pankkitalletukset järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan osoittamalle pankkitilille.

Vakuudet vapautetaan 7 vrk kuluessa siitä, kun shipper tai trader on täyttänyt kaikki maksuvelvoitteensa järjestelmävastaavaa siirtoverkonhaltijaa kohtaan ja tämän puitesopimuksen irtisanomisaika on päättynyt.

14 Tasevastuun järjestäminen

Shipperin tai traderin on toimittava tasevastaavana itse tai liityttävä toisen tasevastaavan hallinnoimaan taseryhmään järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti.

Tasevastaavaksi ryhtyvän shipperin tai traderin on ilmoitauduttava tasevastaavaksi viimeistään 10 arkipäivää ennen ensimmäistä kaasutoimituspäivää, jona taseryhmän tulee olla toiminnassa. Tasevastaavan shipperin on ilmoitettava uuden shipperin ja traderin siirtymisestä taseryhmänsä jäseneksi järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle viimeistään kolme kaasutoimituspäivää ennen sen kaasutoimituspäivän alkua, josta alkaen muutoksen on oltava voimassa ja taseryhmän jäseneksi siirtyvän shipperin tai traderin on vahvistettava muutos taseryhmätietoihinsa viimeistään yksi kaasutoimituspäivä ennen sitä kaasutoimituspäivää, jona muutos astuu voimaan. Muutokset tasevastuissa edellyttävät shipperiltä tai traderilta kirjallista ilmoitusta (esimerkiksi sähköpostilla) järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija vahvistaa shipperille tai traderille kirjallisesti muutositilmoituksen vastaanottamisen ja kaasutoimituspäivän, josta alkaen muutos astuu voimaan.

Shipper ja trader voivat olla jäsenenä vain yhdessä taseryhmässä kerrallaan. Shipperin kaikkien toimitussuhteiden on oltava liitettynä tähän taseryhmään.

Tasevastaavan shipperin ja traderin sekä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tulee noudattaa ja täyttää Energiaviraston vahvistamissa Tasehallinnan ehdoissa esitetyt asiakohdat.

15 Laskutus

Kapasiteettiin liittyvät maksut ja laskutus on esitetty järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöissä.

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan järjestelmäpalveluihin ja kapasiteettisopimukseen liittyvien maksujen laskutuskausi on kaasukausi.

Shipperin solmimiin kapasiteettisopimukseen liittyvät kiinteät maksut laskutetaan laskutuskausittain etukäteen vuosi-, neljännesvuosi- ja kuukausituotteiden osalta. Shipperin solmimiin kapasiteettisopimukseen liittyvät kiinteät maksut laskutetaan laskutuskausittain jälkikäteen päivä- ja päivänsisäisten kapasiteettituotteiden osalta. Kapasiteetin käyttämättä jättäminen ja kapasiteettioikeuksien siirto eivät vapauta shipperiä kapasiteettisopimukseen liittyvien kiinteiden maksujen maksamisesta.

Shipperin toimitettuihin maakaasumääriin perustuvat muuttuvat maksut laskutetaan laskutuskausittain jälkikäteen, kun asianomaisen laskutuskauden lopullinen taseselvitys on suoritettu.

Tasevastaavan shipperin tai tasevastaavan traderin on maksettava järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle tasepoikkeamista taikka tasevastaava shipper tai tasevastaava trader on oikeutettu järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan maksamaan tasepoikkeamahyvitykseen kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaisesti. Jos tasevastaava shipper tai tasevastaava trader on solminut Taseryhmien yhdistämissopimuksen tasepoikkeamiensa netottamiseksi, järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija laskuttaa tai hyvittää tasepoikkeamista sitä osapuolta, joka on Taseryhmien yhdistämissopimuksessa merkitty laskutusosapuoleksi.

[●].[●].2022

Kaikkien laskujen (maksu tai hyvitys) maksuaika on neljätoista (14) päivää laskun päiväyksestä. Ylijalta osapuolten tulee maksaa kulloinkin voimassa oleva yleisen korkolain mukainen viivästyskorko.

Mikäli shipperin heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta johtuen (mm. usein toistuvat maksuviiveet) järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija katsoo, että sillä on perusteltua aihetta epäillä saataviensa täyden suorituksen vaarantuvan, järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus muuttaa laskutusikäytäntö ennakkolaskutukseen perustuvaksi. Ennakkolaskutuksen laskutuskausi voi olla lyhyempi kuin kaasukuukausi. Ennakkolaskutettavat summat perustuvat shipperin voimassa oleviin kapasiteettisopimuksiin.

16 Ylivoimainen este

16.1 Yleistä

Ylivoimainen este tarkoittaa sopimusten (kapasiteettisopimukset ja tämän puitesopimuksen) solmimisen jälkeen syntyviä poikkeavia olosuhteita, jotka ovat kyseisestä osapuolesta riippumattomia edellyttäen, että osapuoli on noudattanut kohtuullista huolellisuutta. Näitä poikkeavia olosuhteita ei ole voitu ottaa sopimusta solmittaessa kohtuudella huomioon eikä kohtuudella torjua, ja jotka voimassaoloaikanaan tai sen jälkeen estävät tai huomattavasti vaikeuttavat sopimukseen perustuvien velvoitteiden täyttämistä ja joiden tuottamaa haittaa ei voida kohtuudella estää tai poistaa tai se olisi taloudellisesti kohtuutonta.

Ylivoimainen este voi johtua esimerkiksi seuraavista syistä:

tulipalo, räjähdys, tulva, maanjäristys, viranomaisten määräykset, sota tai liikekannallepano, odottamattomat laajat sotilaskutsunnat, takavarikko, tuontikielto, maakaasun ulkomaisen toimittajan ylivoimainen este, valuuttarajoitukset, pandemia, käyttövoiman rajoitukset, yleinen raaka- tai tarveainepula, vuoto maakaasuputkessa, lakko, työselkkkaus tai muu sopijapuolten määräysvallan ulkopuolella oleva olosuhde.

Varojen puutetta ei katsota ylivoimaiseksi esteeksi.

16.2 Ylivoimaisen esteen yleiset seuraukset

Mikäli osapuoli on ylivoimaisesta esteestä johtuen kokonaan tai osittain kykenemätön täyttämään yhden tai useamman sopimuksen (kapasiteettisopimukset tai tämä puitesopimus) mukaisia velvoitteitaan, kyseisen osapuolen kyseiset sopimusvelvoitteet keskeytyvät niin pitkäksi aikaa ja siinä laajuudessa kuin este on voimassa edellyttäen, että esteen kohteeksi joutunut osapuoli ilmoittaa ylivoimaisesta esteestä viipymättä muille osapuolille ja toimittaa näille lisäksi kohtuullisessa ajassa kirjallisesti yksityiskohtaisen selvityksen ylivoimaisesta esteestä ja sen arvioidusta kestosta.

Ylivoimaiseen esteeseen vetoavan osapuolen tulee pyrkiä jatkamaan velvoitteidensa täyttämistä niin pian kuin voidaan kohtuudella vaatia edellyttäen, että tämä on mahdollista ilman kohtuuttomia kuluja.

16.3 Tiedottaminen

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija tiedottaa shippereille ja tradereille ylivoimaisen esteen tilanteesta sekä siitä, miten ja missä laajuudessa se vaikuttaa maakaasutoimituksiin. Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija pyrkii parhaansa mukaan tiedottamaan osapuolta ennen toimituksen keskeytymistä tai rajoittamista.

[●].[●].2022

Ylivoimaisen esteen kohteeksi joutuneiden shippereiden ja tradereiden tulee ilmoittaa kyseisestä tapahtumasta viipymättä järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle ja toimittaa lisäksi kohtuullisessa ajassa kirjallisesti yksityiskohtainen selvitys ylivoimaisesta esteestä ja sen arvioidusta kestosta.

16.4 Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ylivoimainen este

Shipper tai trader jatkaa velvoitteidensa täyttämistä niin kauan kuin järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija täyttää osapuolen varaaman siirtopalvelun veloitteet ylivoimaisen esteen vallitessa.

Mikäli järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija ei ylivoimaisesta esteestä johtuen kykene täyttämään jonkin kapasiteettisopimuksen mukaisia veloitteitaan, shipperin suorittamaa kapasiteettimaksua alennetaan vastaavasti kyseiseltä ajanjaksolta. Shipperin velvollisuudet koskien nominaatiosta poikkeamismaksua ja kapasiteetin ylitysmaksua keskeytyvät Kaasunsiirronsääntöjen mukaisesti.

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus ylivoimaisen esteen sattuessa rajoittaa tasehallintapalvelua tai keskeyttää se kokonaan.

16.5 Shipperin ylivoimainen este

Shipperin maksuvelvollisuudet koskien nominaatiosta poikkeamismaksua ja kapasiteetin ylitysmaksua keskeytyvät Kaasunsiirronsääntöjen mukaisesti:

- a) mikäli shipper ei ylivoimaisesta esteestä johtuen kykene jonakin ajanjaksona vastaanottamaan kyseisen kapasiteettisopimuksen mukaisesti siirrettyjä kaasumääriä, eikä shipper tai sen syöttöpisteen vastapuoli kykene keskeyttämään syöttöpisteen toimituksia tänä ajanjaksona; tai
- b) mikäli shipper tai sen syöttöpisteen vastapuoli ei jonakin ajanjaksona ylivoimaisesta esteestä johtuen kykene toimittamaan kapasiteettisopimuksessa sovittua kaasumäärää, eikä shipper kykene keskeyttämään ottoa tänä ajanjaksona.

16.6 Pitkittynyt ylivoimainen este

Mikäli ylivoimaisen esteen tai toistuneen ylivoimaisen esteen arvioidaan kokonaan tai osittain estävän osapuolen velvoitteiden täyttämisen kauemmin kuin 60 arkipäivää, osapuolet pyrkivät asiassa osapuolia tyydyttävään neuvotteluratkaisuun. Mikäli osapuolet eivät pääse asiassa ratkaisuun 30 arkipäivän kuluessa neuvotteluratkaisuun pyrkimisen esittämisestä, ylivoimaiseen esteeseen vetoavalla osapuolella tai vetoavilla osapuolilla on oikeus päättää ylivoimaisen esteen kohteeksi joutuneet sopimukset (kapasiteettisopimukset ja/tai tämä puitesopimus).

Selvyyden vuoksi todetaan, että ylivoimaisen esteen olemassaoloa arvioidaan sopimussuhteen syntyhetkeen verrattuna.

17 Vahinkojen korvaaminen

17.1 Peruseriaatteet

Osapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vain sellaiset tähän puitesopimukseen perustuvat välittömät vahingot, jotka johtuvat vahingon aiheuttaneen osapuolen tahallisuudesta tai tuottamuksesta. Kumpikaan

[●].[●].2022

osapuoli ei ole velvollinen korvaamaan toiselle osapuolelle mahdollisesti aiheutuneita välillisiä tai epäsuoria vahinkoja.

Osapuoli, johon mahdollinen vahinko kohdistuu, on velvollinen välittömästi ryhtymään kaikkiin tarvittaviin kohtuullisiin toimenpiteisiin, jotka edesauttavat vahingon estämistä tai rajoittamista. Mikäli hän tämän laiminlyö ja vahinko tästä johtuen suurenee, vastaa hän vahingosta tältä osin itse.

Siinä tapauksessa, että syntyy vahingonkorvausvelvoite kolmannelle osapuolelle, kumpikin osapuoli on vastuussa omien työsuoritteidensa tai laitteidensa aiheuttamista vahingoista.

Selvyden vuoksi todetaan, että järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija ei ole vastuussa virheistä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sähköisten järjestelmien tiedoissa, esteistä päästä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sähköisiin järjestelmiin, virheistä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sähköisissä järjestelmissä olevien tietojen säilytyksessä tai häiriöistä mm. rekisterien ylläpitoon käytetyissä sähköisissä järjestelmissä, ellei kyseessä ole järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tahallisuudesta tai tuottamuksesta johtuva virhe. Mikäli järjestelmävastuusta tai muutoin maakaasumarkkinalainsäädännöstä ei seuraa muuta, järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan katsotaan noudattaneen huolellisuutta, mikäli se on antanut sähköisen järjestelmän perustamisen ja ylläpitämisen ammattimaisen tahon vastuulle.

17.2 Vahinkojen korvaaminen kapasiteettisopimuksiin ja kapasiteettioikeuksien siirtoon liittyen

Osapuolet eivät ole vastuussa kapasiteettisopimuksiin ja kapasiteettioikeuksien siirtoon liittyvistä vahingosta, ellei vahingon osoiteta aiheutuneen osapuolen tai tämän toimeksiannosta toimivan tuottamuksesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Osapuolet eivät ole vastuussa toisilleen epäsuorista tai välillisistä vahingoista, kuten esimerkiksi saamatta jääneestä voitosta tai osapuolen kolmannelle osapuolelle maksamista vahingonkorvauksista eikä muistakaan seurannaisvahingoista, ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella taikka salassapitovelvoitteen rikkomisella.

Kun kapasiteettisopimus päättyy shipperin olennaisen sopimusrikkomuksen vuoksi, shipper on velvollinen korvaamaan tästä aiheutuneet vahingot järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle.

Pakollisen kapasiteettioikeuksien siirron tapauksessa kapasiteettioikeuksia siirtävä shipper ei voi vaatia korvauksia, ellei järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija ole tahallisesti ja olennaisesti rikkonut tarvittavan kapasiteettimäärän arviointia koskevia kriteerejä.

17.3 Vahinkojen korvaaminen tasehallintaan, kaasun laatuvaatimuksiin sekä kaasunmittausjärjestelmiin liittyen

Vastuu kaasunmittausjärjestelmän virheellisistä mittauksista määräytyy järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti eli tämän puitesopimuksen luvun alussa mainitun peruseriaatteen mukaan.

Ellei lainsäädännöstä muuta johdu, vastuu maakaasun laatuvaatimuksista määräytyy järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti.

Vahinkojen korvaaminen tasehallintapalveluun liittyen määräytyy Energiaviraston vahvistamien Tasehallinnan ehtojen mukaisesti.

18 Salassapito

Osapuolet sitoutuvat pitämään salassa saamansa toisen osapuolen tiedot järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti.

Molemmat osapuolet ovat velvollisia säilyttämään salassa pidettäviä tietoja huolellisesti. Salassapitovelvollisuus jatkuu myös tämän puitesopimuksen päättymisen jälkeen niin kauan kuin tietojen salassapidolla on merkitystä salassa pidettävän tiedon luovuttajalle, mutta ei kuitenkaan pidempään kuin kymmenen (10) vuotta puitesopimuksen päättymisestä, elleivät osapuolet kirjallisesti muuta sovi tai lainsäädännöstä muuta johdu.

Salassapitovelvollisuus ei kuitenkaan estä osapuolta luovuttamasta tai paljastamasta salassa pidettävää tietoa, mikäli osapuoli on velvollinen luovuttamaan tämän tiedon soveltuvan lain tai asetuksen, pörssin vaatimuksen, viranomais määräyksen tai tuomioistuimen päätöksen perusteella.

19 Puitesopimuksen siirtäminen

Osapuoli saa siirtää tämän puitesopimuksen kolmannelle osapuolelle toisen osapuolen etukäteen antamalla kirjallisella suostumuksella.

Tämän lisäksi järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voi shipperiä tai traderia kuulematta siirtää tämän puitesopimuksen oikeuksineen ja velvollisuuksineen sellaiselle kolmannelle osapuolelle, jonka Energiavirasto on määrännyt maakaasumarkkinalain (587/2017 muutoksineen) mukaiseksi järjestelmävastaavaksi siirtoverkonhaltijaksi.

20 Puitesopimuksen päättäminen

20.1 Irtisanominen

Shipper tai trader voi irtisanoa tämän puitesopimuksen ilmoittamalla tästä kirjallisesti järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle. Shipperille ja tasevastaavalle shipperille sopimuksen irtisanomisaika on shipperin voimassa olevien kapasiteettisopimusten viimeisenä päättyvän kapasiteettijakson päättymispäivämäärä lisätyn kahdella kuukaudella. Tasevastaavalle traderille irtisanomisaika on kaksi kuukautta ja taseryhmän jäsenenä toimivalle traderille yksi kuukausi.

Tämä puitesopimus on aina irtisanottava päättymään kuukauden ensimmäisestä kaasutoimituspäivästä lukien ja aina edellyttäen, että kaikki shipperin tai traderin maksut ja muut sopimusten mukaiset vastuut säilyvät voimassa, kunnes ne on kokonaisuudessaan suoritettu.

Shipperin ja traderin maksusuoritukset ja hyvitykset voivat jatkua vielä senkin jälkeen, kun shipper tai trader on poistettu markkinaosapuolirekisteristä (ks. vakuuksien ylläpitäminen tämän puitesopimuksen päättämisen jälkeen).

20.2 Purkaminen

Osapuoli on oikeutettu purkamaan tämän puitesopimuksen toisen osapuolen olennaisen sopimusrikkomuksen tapauksessa, mukaan lukien toistuvat olennaiset kapasiteettisopimusten rikkomukset.

[●].[●].2022

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus purkaa tämä puitesopimus välittömästi, jos shipper tai trader laiminlyö järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kirjallisesta muistutuksesta huolimatta olennaisesti maksuvelvollisuutensa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle tai shipper tai trader on asetettu konkurssiin tai selvitystilaan tai viranomainen on todennut shipperin tai traderin maksukyvyttömäksi. Tämän puitesopimuksen purkua ei kuitenkaan panna täytäntöön, mikäli shipper tai trader antaa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle riittävän vakuuden.

Sen lisäksi, mitä edellä esitetään, osapuolella on oikeus purkaa tämä puitesopimus, jos toinen osapuoli muuten aiheuttaa tilanteen, joka on olennaisesti tämän puitesopimuksen vastainen, eikä tämä korjaa tilannetta kohtuullisessa ajassa toisen osapuolen kirjallisesta ilmoituksesta.

Vakuudet vapautetaan tässä tapauksessa 7 vrk kuluessa siitä, kun shipper tai trader tai tämän konkurssipesä on suorittanut avoimet maksunsa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle ja tämä puitesopimus on päättynyt.

21 Sopimuksen muutokset

Mikäli tämän puitesopimuksen voimassaoloaikana tulee voimaan Euroopan sisämarkkinoita koskevia uusia määräyksiä, maakaasumarkkinasääntelyn muutoksia ja/tai järjestelmävastaavaa siirtoverkonhaltijaa velvoittavia uusia soveltamismääräyksiä, järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija tarkistaa näistä mahdollisesti aiheutuvat muutostarpeet ja tarvittaessa päivittää tätä puitesopimusta ja siihen liittyviä asiakirjoja.

Tämän puitesopimuksen ehtojen muuttaminen voi edellyttää valvontaviranomaisen hyväksyntää tai muutokset saattavat olla osapuolia velvoittavia suoraan lain nojalla.

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus tehdä tähän puitesopimusdokumenttiin ja siihen liittyviin Asiakirjoihin muutoksia edellyttäen, että muutokset noudattavat maakaasumarkkinasääntelyä ja että muutoksia sovelletaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi kaikkiin shippereihin ja tradereihin.

Mikäli mahdollista, tämän puitesopimuksen ehtoja koskevista muutoksista ilmoitetaan vähintään kolme (3) kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa.

Ennen tämän puitesopimuksen tai siihen liittyvien asiakirjojen muuttamista järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija käsittelee muutokset tarvittaessa Energiaviraston kanssa, joka arvioi, onko kyseessä sellainen muutos, jonka viranomaisen tulee etukäteen vahvistaa.

22 Sovellettava laki ja erimielisyydet

Tähän puitesopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Kaikki tästä puitesopimuksesta ja siihen liittyvistä asiakirjoista mahdollisesti aiheutuvat osapuolten väliset erimielisyydet pyritään sopimaan neuvotteluteitse. Mikäli neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on yksijäseninen. Välimiesmenettelyn paikkana on Helsinki, Suomi ja kielenä englanti, elleivät osapuolet toisin sovi.

[●].[●].2022

23 Muut sopimusehdot

Osapuolet ovat velvollisia antamaan toisilleen viivytyksettä tämän puitesopimuksen soveltamisessa tarvittavat tiedot ja edesauttavat kumpikin osaltaan tämän puitesopimuksen tarkoituksen toteutumista.

[Allekirjoitukset viimeisellä sivulla]

[●].[●].2022

LIITE 1 Sovellettavat Asiakirjat

1. Energiaviraston vahvistamat tasehallinnan ehdot;
2. Energiaviraston vahvistamat siirtopalvelun ehdot;
3. Energiaviraston vahvistamat Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehdot;
4. Energiaviraston vahvistama Kaasumarkkinnan sääntökäsikirja;
5. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöt;
6. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Biokaasun säännöt;
7. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohje;
8. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Portaalin pääsyoikeusehdot; ja
9. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan hinnasto.

English version - Shipper and Trader Framework Agreement

1 Parties

This Shipper and Trader Framework Agreement (hereinafter '**Framework Agreement**') has been concluded between the following Parties:

Transmission System Operator with System Responsibility

Name: Gasgrid Finland Oy
Street address or P.O. Box: Keilaranta 19 D
Postcode and city: 02150 Espoo
Business ID: 3007894-1
Energy Identification Code (EIC): 21X000000001393X

and

Shipper or Trader

Name:
Street address or P.O. Box:
Postcode and city:
Business ID:
Role (Shipper / Trader):
Energy Identification Code (EIC):

2 Background and purpose of the Framework Agreement

Under this Framework Agreement, the Shipper or Trader and the Transmission System Operator with System Responsibility agree on the Parties' responsibilities, rights and obligations.

This Framework Agreement enables the following for the Shipper or Trader:

- a) to act as a Balance Responsible Shipper, Balance Responsible Trader or join a Balance Group managed by a Balance Responsible Shipper or Trader;
- b) for the Shipper to accept Market Participant Relationships
  - for one or more Retailer's Consumer Portfolios and/or Residual Consumption Consumer Portfolios;
  - for one or more Biogas Injecting Party's Biogas Portfolios;
  - for one or more LNG Injecting Party's Portfolios; and
  - for End Users' Metering Sites;
- c) for the Shipper to conclude Capacity Agreements for Physical and Virtual Entry and Exit Points of the Finnish Natural Gas System;

[day] [month] 2022

- d) for the Shipper to perform Capacity Transfers in accordance with the Terms and Conditions of Transmission Services approved by the Energy Authority;
- e) for the Shipper and Trader to perform Gas Transfers in accordance with the Gas Market Rules approved by the Energy Authority; and
- f) for the Shipper to nominate and renominate quantities of gas transmitted.

This Framework Agreement creates an obligation for the Transmission System Operator with System Responsibility to transmit the Shipper's quantities of gas in its network in accordance with the Terms and Conditions of Transmission Services approved by the Energy Authority and the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

3 Validity of the Framework Agreement

This Framework Agreement enters into force once signed by both Parties and, in respect of a new Shipper or Trader, once the Shipper's or Trader's creditworthiness has been approved. The Framework Agreement shall remain valid until further notice.

This Framework Agreement replaces any previous Agreements concluded between the Parties on the same subject, but the contractual relationship between the Parties shall continue uninterrupted.

4 Definitions

The definitions provided in the latest versions of the Terms and Conditions of Transmission Services approved by the Energy Authority and the Gas Market Rules approved by the Energy Authority as well as the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility shall apply to this Framework Agreement unless otherwise separately determined.

5 Documents associated with the Framework Agreement

By signing this Framework Agreement, the Transmission System Operator with System Responsibility and the Shipper or Trader undertake to comply with the latest applicable natural gas market legislation and other regulation, as well as the gas market terms, rules and guidelines that apply between the Parties (collectively, '**Documents**').

The Documents that apply between the Parties at the time of signing of the Framework Agreement are listed in Appendix 1. The Framework Agreement shall automatically, as applicable, encompass all applicable parts of the latest versions of the Documents in force at the time in question, i.e. including amendments to the Documents and any new Documents that fall within the scope of application of the Framework Agreement. The Transmission System Operator with System Responsibility shall communicate changes in accordance with this Framework Agreement.

This Framework Agreement and the latest versions of the Documents that apply between the Parties shall constitute the entire agreement between the Parties. 'Framework Agreement' shall be understood to constitute this document and the Documents listed in Appendix 1.

The Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility add more detail to the Terms and Conditions approved by the Energy Authority. The Terms and Conditions approved by the Energy Authority,

[day] [month] 2022

the Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility and this Framework Agreement complement each other. In the event of any discrepancy between the Terms and Conditions and the Rules or the Framework Agreement, the Terms and Conditions approved by the Energy Authority shall prevail.

The up-to-date versions of the Documents shall be found on the website of the Transmission System Operator with System Responsibility.

Some of the terms and conditions set forth below in this document are also included in the Documents. The mentions in this document are designed to emphasise certain key obligations of a new Market Participant. If the Documents are amended with respect to these terms and conditions, this document shall be amended accordingly.

6 Registration as a Market Participant

In order to act as a Market Participant, a Shipper or Trader must register in the Register of Market Participants maintained by the Transmission System Operator with System Responsibility, and this Framework Agreement must be in force.

The Shipper or Trader shall be registered in the Register of Market Participants until the end of the validity of this Framework Agreement and until the termination of all of the Shipper's or Trader's rights and responsibilities under this Framework Agreement.

The Shipper or Trader shall notify the Transmission System Operator with System Responsibility of all changes to its Master Data and Balance Groups. The Shipper shall also notify the Transmission System Operator with System Responsibility of all changes to its Market Participant Relationships. The notification procedure shall be set forth in the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

7 Exchange of information and notification procedures

The Shipper or Trader undertakes to comply with the latest version of the Trade Notification and Nomination Standards in accordance with the Gas Market Rules approved by the Energy Authority and the Gas Market Code of Conduct and Information Exchange Guidelines of the Transmission System Operator with System Responsibility. Whenever the Gas Market Rules approved by the Energy Authority or the Gas Market Code of Conduct and Information Exchange Guidelines of the Transmission System Operator with System Responsibility are revised, the Shipper or Trader shall make any changes necessitated by the revisions.

The Shipper or Trader may authorize a third party to submit on its behalf Trade Notifications and Shipper Nominations to the Transmission System Operator with System Responsibility, but the responsibility for compliance with the terms and conditions of this Framework Agreement shall stay with the Shipper or Trader regardless of any such authorization.

The Shipper or Trader may exchange information using the following methods:

- a) Trade Notifications and Nominations using electronic messages in the XML format in accordance with the Edig@s standard and/or
- b) Trade Notifications and Nominations manually via the Portal of the Transmission System Operator with System Responsibility.

[day] [month] 2022

The Shipper or Trader must successfully pass the electronic message tests prescribed by the Transmission System Operator with System Responsibility or a third party authorized by it in order for the Shipper or Trader to be approved to use electronic message communication with the Transmission System Operator with System Responsibility.

8 Terms and Conditions of Capacity Agreements

8.1 Shipper's rights and obligations

The Shipper receives the right to use the transmission services provided by the Transmission System Operator with System Responsibility for the duration of the Capacity Periods determined by Capacity Agreements, to make Capacity Transfers relating to a concluded Capacity Agreement to another Shipper, to submit Nominations and Renominations and to perform other Shipper duties.

The Shipper undertakes to comply with the Capacity-related terms and conditions provided in the Terms and Conditions of Transmission Services approved by the Energy Authority and the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility and pay the Transmission System Operator with System Responsibility the appropriate charges related to transmission services as provided in the up-to-date Price List of the Transmission System Operator with System Responsibility.

The Shipper shall meet the creditworthiness requirements set by the Transmission System Operator with System Responsibility in order to be able to book Capacity and make Capacity Transfers.

8.2 Rights and obligations of the Transmission System Operator with System Responsibility

The Transmission System Operator with System Responsibility undertakes to transmit natural gas owned by the Shipper in accordance with the Capacity Agreements concluded, any accepted Capacity Transfers and confirmed Nominations during the Capacity Periods determined by the Capacity Agreements and Capacity Transfers as provided in the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility and the Terms and Conditions of Transmission Services approved by the Energy Authority.

8.3 Booking Capacity and concluding Capacity Agreements

The procedures for booking Capacity, Capacity products, conclusion of Capacity Agreements and Capacity Transfers as well as terms and conditions of congestion management are provided in the Terms and Conditions of Transmission Services approved by the Energy Authority and the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

If the Shipper wishes in an exceptional situation to use the Manual Capacity Booking Procedure or the Manual Capacity Transfer Procedure, the Shipper shall notify the Transmission System Operator with System Responsibility of this in writing (e.g. by email).

The notification shall include the email address of the Contact Person authorized by the Shipper from which the Contact Person will send Capacity Bookings and Capacity Transfer Requests to the Transmission System Operator with System Responsibility. The Transmission System Operator with System Responsibility shall acknowledge the receipt of the written notifications to the Shipper by email and notify the Contact Person notified by the Shipper of the email address to which Capacity Bookings and/or Capacity Transfer Requests are to be sent. Capacity Bookings may be emailed only by a Contact Person authorized by the Shipper to send

[day] [month] 2022

Capacity Bookings. By notifying the email address of a Contact Person, the Shipper accepts that Capacity Bookings and Capacity Transfer Requests sent from that address are binding on the Shipper.

8.4 Cancellation of Capacity Agreements

In the event of an essential breach of a Capacity Agreement, a Party shall have the right to cancel the Capacity Agreement. As the validity of this Framework Agreement is a condition for Capacity Agreements, the cancellation of this Framework Agreement shall be regarded as an essential breach of a Capacity Agreement based on which the Transmission System Operator with System Responsibility may cancel a Capacity Agreement.

8.5 Restriction of the use of firm Capacity products

In cases where the Transmission System Operator with System Responsibility has had to restrict the use of firm Capacity products obtained by a Shipper due to a reason attributable to the Transmission System Operator with System Responsibility, the procedure set forth in the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility shall apply.

9 Natural gas quality requirements

The quality of natural gas shall satisfy the requirements set forth in the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

10 Transfer, nomination, measurement and allocation of natural gas

Procedures for, among other things, the transfer and reception of natural gas, the Shipper's nomination of the quantities of gas transmitted in the Gas Day, the measurement of quantities of gas and the Shipper's Allocation are set forth in the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

11 Terms and conditions of capacity tariffs

The up-to-date version of the Price List of the Transmission System Operator with System Responsibility provided on the website of the Transmission System Operator with System Responsibility shall apply to the tariffs of Capacity Agreements concluded by the Shipper.

The Transmission System Operator with System Responsibility reserves the right to alter its pricing principles and tariffs for a justifiable reason, such as due to changes in legislation or the Energy Authority's regulations and decisions. The Transmission System Operator with System Responsibility also reserves the right to make other tariff changes, provided that these changes comply with natural gas market regulation.

The Shipper shall be notified of the above changes in writing at the earliest opportunity. Changes shall take effect from the date on which the legislative change enters into force, the change must be implemented in accordance with the Energy Authority's regulation or decision or the tariff change takes effect.

[day] [month] 2022

12 Restrictions, interruptions and security of supply

12.1 Restrictions and interruptions

The Transmission System Operator with System Responsibility shall have the right to temporarily interrupt or restrict gas transmission due to repair, maintenance or capacity restrictions in accordance with the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

12.2 Maintaining security of supply

The procedures to be applied in an Emergency are provided in the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

13 Creditworthiness requirements

The Shipper shall meet the creditworthiness requirements set by the Transmission System Operator with System Responsibility in accordance with the Terms and Conditions of Transmission Services approved by the Energy Authority in order to be able to book Capacity and obtain Capacity rights.

A Balance Responsible Shipper and Trader shall also meet the creditworthiness requirements in accordance with the Terms and Conditions of Balancing approved by the Energy Authority in order to be able to act as a Balance Responsible Party.

The Transmission System Operator with System Responsibility shall be provided with security the value of which at any given time shall be the amount of the largest monthly Capacity invoice actually sent for the past 12 months multiplied by 1.5.

The Transmission System Operator with System Responsibility shall check the sufficiency of the security provided in conjunction with each Capacity Booking so that the value of security must cover the amount of outstanding Capacity Booking invoices, Capacity Bookings for the current Gas Month that have not yet been invoiced as well as confirmed and provisional Capacity Bookings for the next Gas Month before the Transmission System Operator with System Responsibility can accept the Capacity Booking. If the invoice for the next month ends up being the largest Capacity invoice actually sent for the past 12 months, the Shipper must meet an increased security requirement for the next month.

A further requirement for a Balance Responsible Shipper or Trader shall be that the value of security shall cover the Balance Responsible Party's outstanding invoices at any given time for imbalance charges and estimated imbalance charges that have not yet been invoiced to the Balance Responsible Party, including a 10% security margin for monthly fluctuation in imbalance charges.

The Transmission System Operator with System Responsibility shall have the right to use the security if an invoice payable by the Shipper or Trader remains unpaid when seven days have elapsed from the due date of the invoice.

The Transmission System Operator with System Responsibility shall estimate the sufficiency of the Shipper's or Trader's security when the Shipper or Trader first becomes a Market Participant as well as at regular intervals thereafter. The Transmission System Operator with System Responsibility may invoke its right to require further security at any time when a Shipper's or Trader's security is not sufficient. The Shipper shall, on request, provide further security for the payment of charges based on Capacity Agreements. A Balance

[day] [month] 2022

Responsible Shipper or Trader shall, on request, provide further security for the payment of imbalance charges.

The Transmission System Operator with System Responsibility shall accept as security on-demand guarantees of an A-rated (Moody's or Standard & Poors) financial institution registered in an EU Member State and the Shipper's or Trader's cash deposits into a bank account designated by the Transmission System Operator with System Responsibility.

Security shall be released within seven (7) days of the satisfaction by the Shipper or Trader of all of its payment obligations towards the Transmission System Operator with System Responsibility and the expiry of the period of notice for the termination of this Framework Agreement.

14 Balance responsibility

The Shipper or Trader shall act as a Balance Responsible Party by itself or join a Balance Group managed by another Balance Responsible Party in accordance with the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

A Shipper or Trader wishing to act as a Balance Responsible Party must register as a Balance Responsible Party no later than ten (10) Business Days before the first Gas Day on which the Balance Group must be operational. A Balance Responsible Shipper shall notify the Transmission System Operator with System Responsibility of any new Shipper or Trader joining its Balance Group no later than three Gas Days before the start of the Gas Day from which the change is to be effective, and the Shipper or Trader joining the Balance Group must confirm the change in their Balance Group data no later than one Gas Day before the Gas Day from which the change is effective. To change the balance responsibility selection, the Shipper or Trader shall be required to submit a written notification (e.g. by email) to the Transmission System Operator with System Responsibility.

The Transmission System Operator with System Responsibility shall acknowledge in writing to the Shipper or Trader the receipt of the change notification and confirm the date on which the change will take effect.

The Shipper or Trader may only belong to one Balance Group at a time. All of the Shipper's Market Participant Relationships must be linked to this Balance Group.

The Balance Responsible Shipper or Trader and the Transmission System Operator with System Responsibility shall comply with and satisfy the Terms and Conditions of Balancing approved by the Energy Authority.

15 Invoicing

Capacity-related charges and invoicing are provided in the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

The invoicing period for payments relating to the system services and Capacity Agreements of the Transmission System Operator with System Responsibility shall be the Gas Month.

Fixed charges relating to Capacity Agreements concluded by the Shipper shall be invoiced by invoicing period in advance as regards Annual, Quarterly and Monthly Capacity Products. Fixed charges relating to Capacity Agreements concluded by the Shipper shall be invoiced by invoicing period in arrears as regards

[day] [month] 2022

Daily and Within-Day Capacity Products. Any non-use of Capacity or performance of Capacity Transfers shall not release the Shipper from the obligation to pay the fixed charges relating to a Capacity Agreement.

Variable payments based on the Shipper's delivered quantities of gas shall be invoiced by invoicing period in arrears when the final balance settlement for the invoicing period in question has been completed.

A Balance Responsible Shipper or a Balance Responsible Trader shall pay the Transmission System Operator with System Responsibility for imbalance quantities, or the Balance Responsible Shipper or the Balance Responsible Trader shall be entitled to imbalance compensation payable by the Transmission System Operator with System Responsibility in accordance with the latest tariff. If a Balance Responsible Shipper or Trader has concluded a Balance Group Merger Agreement for the netting of its imbalances, the Transmission System Operator with System Responsibility shall invoice or compensate the Party specified as the invoicing party in the Balance Group Merger Agreement.

The term of payment for all invoices (charge or compensation) shall be fourteen (14) days from the date of the invoice. The Parties shall pay interest for late payment in accordance with the latest version of the Finnish Interest Act for any amounts overdue.

In the event that the Transmission System Operator with System Responsibility takes the view that, due to the Shipper's weakened financial situation (including but not limited to repeated payment delays), it has a justifiable reason to suspect there is a risk of non-payment of the full amounts due, the Transmission System Operator with System Responsibility shall have the right to introduce advance invoicing. The invoicing period for advance invoicing may be shorter than the Gas Month. Amounts invoiced in advance shall be based on the Shipper's Capacity Agreements in force.

16 Force majeure

16.1 General

Force majeure shall mean extraordinary circumstances arising after the signing of the Agreements (Capacity Agreements and this Framework Agreement) and being beyond the control of the Party in question provided that the Party has exercised due care. Such extraordinary circumstances could not be reasonably taken into consideration when the Agreement was concluded and they, during their existence or thereafter, prevent or considerably hinder the performance of the obligations under the Agreement and such hindrance cannot be reasonably prevented or eliminated or this would be economically unreasonable.

Force majeure may be attributable for causes such as the following:

a fire, explosion, flood, earthquake, government order, war or mobilization, unforeseen large-scale military call-up, confiscation, import ban, force majeure experienced by a foreign natural gas supplier, currency restrictions, pandemic, restrictions in access to power, general shortage of raw materials or supplies, leak in a natural gas pipeline, strike, labour dispute or other circumstance beyond the Parties' control.

Lack of funds is not force majeure.

16.2 General consequences of force majeure

If a Party is unable either in full or in part to fulfil its obligations under one or more of the Agreements (Capacity Agreements and this Framework Agreement) due to force majeure, fulfilment of the obligations

[day] [month] 2022

resting on the Party in question under the relevant Agreement(s) shall be suspended for as long as and to the extent that the impediment exists provided that the Party affected promptly notifies the other Parties of such force majeure and within a reasonable period of time reports in writing to the other Parties on the specific details and expected duration of the force majeure situation.

The Party claiming force majeure shall seek to resume the fulfilment of its obligations as soon as can reasonably be demanded provided that this can be done without incurring disproportionately high costs.

16.3 Information

In the event of force majeure, the Transmission System Operator with System Responsibility shall inform Shippers and Traders of the situation and of how and to what extent the supply of natural gas will be affected. The Transmission System Operator with System Responsibility shall use its best efforts to inform a Party before any interruption or restriction of supply.

Shippers and Traders affected by force majeure shall promptly notify the Transmission System Operator with System Responsibility of such event and, in addition, within a reasonable period of time, report in writing on the specific details and the expected duration of the force majeure situation.

16.4 Force majeure of the Transmission System Operator with System Responsibility

The Shipper or Trader shall continue the fulfilment of its obligations for as long as the Transmission System Operator with System Responsibility fulfils the obligations concerning the transmission service ordered by the Party in a force majeure situation.

If the Transmission System Operator with System Responsibility is unable to fulfil its obligations in accordance with a given Capacity Agreement due to force majeure, the Capacity Charge payable by the Shipper with regard to such Capacity shall be reduced correspondingly for such period. The Shipper's obligations regarding nomination imbalance charges and capacity overrun charges shall be suspended in accordance with the Gas Transmission Rules.

The Transmission System Operator with System Responsibility shall, in the event of a force majeure situation, have the right to restrict the balancing service or discontinue it full.

16.5 Shipper's force majeure

A Shipper's payment obligations regarding nomination imbalance charges and capacity overrun charges shall be suspended in accordance with the Gas Transmission Rules:

- a) if, as a consequence of force majeure, the Shipper is unable to offtake the quantities transmitted under the relevant Capacity Agreement for a period of time and the Shipper or its Counterparty at the Entry Point is unable to cease the deliveries at the Entry Point in the same period; or
- b) if, for a period of time, as a consequence of force majeure, the Shipper or its Counterparty at the Entry Point is unable to deliver the natural gas quantities stipulated in the Capacity Agreement, and the Shipper is unable to cease the offtake in the same period.

[day] [month] 2022

16.6 Extended force majeure

If force majeure or repeated force majeure situations are expected to impede in full or in part the fulfilment of a Party's obligations for a period of more than sixty (60) Business Days, the Parties shall seek a negotiated solution acceptable to the Parties. If the Parties are unable to agree on a solution within thirty (30) Business Days after a request has been made for a negotiated solution, the Party or Parties having claimed force majeure are entitled to terminate the Agreements (Capacity Agreements and/or this Framework Agreement) affected by the force majeure situation.

For the avoidance of doubt, it is noted that the existence of force majeure is determined in relation to the time of inception of the contractual relationship.

17 Compensation for damage

17.1 Basic principles

The Parties shall be obliged to compensate to each other only for such direct damage based on this Framework Agreement that is caused by the intent or negligence of the Party that caused the damage. Neither Party shall be obliged to compensate to the other Party for any indirect or consequential damage.

The Party suffering the possible damage shall be obliged to immediately take all necessary reasonable measures to promote the prevention or restriction of damage. If the Party fails to do this, resulting in an increase in damage, the Party shall bear the liability alone in this respect.

In the event that liability for damages to a third party arises, both Parties shall be liable for the damage caused by its own work performance or equipment.

For the avoidance of doubt, it is noted that the Transmission System Operator with System Responsibility shall not be liable for errors in information contained in digital systems of the Transmission System Operator with System Responsibility, obstacles to access to digital systems of the Transmission System Operator with System Responsibility, errors in the storage of information contained in digital systems of the Transmission System Operator with System Responsibility or disturbances in digital systems used for the maintenance of, for example, registers, unless the error is caused by the intent or negligence of the Transmission System Operator with System Responsibility. Unless otherwise provided for System Responsibility or in natural gas market legislation otherwise, the Transmission System Operator with System Responsibility shall be deemed to have exercised due care if it has entrusted the establishment and maintenance of its digital system to a professional entity.

17.2 Compensation for damage relating to Capacity Agreements and Capacity Transfers

The Parties shall not be responsible for damage relating to Capacity Agreements and Capacity Transfers unless the damage is proven to have been caused by the neglect of a Party or a party acting on its behalf which cannot be regarded as minor. The Parties shall not be liable to each other for indirect or consequential damage such as profit loss or damages paid by a Party to a third party or any other consequential damage unless the damage has been caused intentionally or with gross negligence or breach of non-disclosure obligation.

[day] [month] 2022

Where a Capacity Agreement is terminated due to the Shipper's essential breach of agreement, the Shipper shall be obliged to compensate for the damage caused by this to the Transmission System Operator with System Responsibility.

In the case of compulsory Capacity Transfer, a Shipper making Capacity Transfers may not claim compensation unless the Transmission System Operator with System Responsibility has intentionally or essentially breached the criteria concerning the estimation of the required amount of Capacity.

17.3 Compensation for damage relating to balancing, gas quality requirements and Gas Measurement Systems

Liability for measurement errors in the Gas Measurement System is determined in accordance with the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility, i.e. in accordance with the basic principle mentioned at the beginning of this chapter of the Framework Agreement.

Unless otherwise provided by legislation, liability for natural gas quality requirements is determined in accordance with the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

Compensation for damage relating to the balancing service is provided in the Terms and Conditions of Transmission Services approved by the Energy Authority.

18 Non-disclosure

The Parties undertake to keep confidential any information of the other Party in accordance with the Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility.

Both Parties are obliged to keep confidential information safe. The non-disclosure obligation shall also continue beyond the termination of this Framework Agreement for as long as the non-disclosure of the information is of significance to the provider of the information to be kept secret, however, for no longer than ten (10) years from the termination of the Framework Agreement unless otherwise agreed in writing by the Parties or otherwise provided by legislation.

The non-disclosure obligation shall not, however, prevent a Party from disclosing or revealing information to be kept confidential if the Party is obliged to disclose the information pursuant to an applicable act, decree, stock exchange requirement, authority order or court decision.

19 Assignment of the Framework Agreement

A Party may assign this Framework Agreement to a third party with the prior written consent of the other Party.

In addition, the Transmission System Operator with System Responsibility may, without consulting the Shipper or Trader, assign this Framework Agreement along with the associated rights and responsibilities to any third party whom the Energy Authority has designated as the Transmission System Operator with System Responsibility in accordance with the Finnish Natural Gas Market Act (587/2017 as amended).

[day] [month] 2022

20 Ending of the Framework Agreement

20.1 Termination

The Shipper or Trader may terminate this Framework Agreement by written notification to the Transmission System Operator with System Responsibility. For a Shipper and Balance Responsible Shipper, the period of notice for the termination of the Agreement is the end date of the Capacity Period of the Shipper's valid Capacity Agreements that will end last plus two months. For a Balance Responsible Trader, the period of notice for termination is two months, and for a Trader acting as a member of a Balance Group, the period of notice for termination is one month.

This Framework Agreement shall always be terminated so that it ends starting from the first Gas Day of a month and always providing that all of the Shipper's or Trader's payments and other contractual obligations remain in force until fully completed.

The Shipper's or Trader's payments and compensations may continue also after the Shipper or Trader has been removed from the Register of Market Participants (see maintaining security after the termination of this Framework Agreement).

20.2 Cancellation

A Party shall have the right to cancel this Framework Agreement in the event of an essential breach of agreement by the other Party, including repeated essential breaches of Capacity Agreements.

The Transmission System Operator with System Responsibility shall have the right to cancel this Framework Agreement with immediate effect if the Shipper or Trader, despite a written reminder of the Transmission System Operator with System Responsibility, essentially defaults its payment obligation to the Transmission System Operator with System Responsibility or the Shipper or Trader has been declared bankrupt or placed into liquidation or been declared insolvent by an authority. The cancellation of this Framework Agreement shall not, however, be implemented if the Shipper or Trader provides the Transmission System Operator with System Responsibility with sufficient security.

In addition to the above, a Party shall have the right to cancel this Framework Agreement if the other Party otherwise causes a situation that is essentially in violation of this Framework Agreement and fails to rectify the situation within a reasonable period of time after the other Party's written notification.

In that case security is released within seven (7) days of the Shipper or Trader or its bankruptcy estate having made its payments to the Transmission System Operator with System Responsibility and this Framework Agreement having been terminated.

21 Amendments to the Agreement

In the event that new regulations concerning the European internal market, amendments to natural gas market regulation and/or other new implementing provisions binding on the Transmission System Operator with System Responsibility enter into force during the period of validity of this Framework Agreement, the Transmission System Operator with System Responsibility shall check what changes may need to be made and update this Framework Agreement and the associated Documents if necessary.

[day] [month] 2022

Amendments to the terms and conditions of this Framework Agreement may require approval by the authorities, or the changes may be automatically binding on the Parties by virtue of the law.

The Transmission System Operator with System Responsibility shall have the right to make amendments to this Framework Agreement and the associated Documents, provided that the changes comply with natural gas market regulation and that the changes are applied equally and non-discriminatorily to all Shippers and Traders.

Wherever possible, notifications of any amendments to the terms and conditions of this Framework Agreement shall be provided at least three (3) months before an amendment takes effect.

Before any amendment to this Framework Agreement or the associated Documents, the Transmission System Operator with System Responsibility shall, if necessary, process the amendments with the Energy Authority which shall evaluate whether or not the amendment is such that needs to be confirmed in advance by an authority.

22 Applicable law and disputes

This Framework Agreement shall be governed by Finnish law.

The Parties shall make efforts to settle any dispute, controversy or claim arising between the Parties out of or relating to this Framework Agreement or the associated Documents by negotiation. Should agreement not be reached by negotiation, the dispute, controversy or claim shall be finally settled by arbitration in accordance with the Arbitration Rules of the Finland Chamber of Commerce. The number of arbitrators shall be one. The seat of arbitration shall be Helsinki, Finland, and the language of the arbitration shall be English, unless otherwise agreed by the Parties.

23 Other terms and conditions

The Parties are obliged to provide each other without delay the information necessary for the application of this Framework Agreement and both shall respectively contribute to the fulfilment of the purpose of this Framework Agreement.

[Signatures on the next page]

[day] [month] 2022

24 Allekirjoitukset/Signatures

Päivämäärä/date:

Päivämäärä/date:

Paikka/place:

Paikka/place:

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija
Transmission System Operator with System Responsibility

Shipper tai trader
Shipper or Trader

APPENDIX 1 Applicable Documents

1. Terms and Conditions of Balancing approved by the Energy Authority;
2. Terms and Conditions of Transmission Services approved by the Energy Authority;
3. Terms and Conditions of the Balticconnector Capacity Allocation Mechanism approved by the Energy Authority;
4. Gas Market Rules approved by the Energy Authority;
5. Gas Transmission Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility;
6. Biogas Rules of the Transmission System Operator with System Responsibility;
7. Gas Market Code of Conduct and Information Exchange Guidelines of the Transmission System Operator with System Responsibility;
8. Terms and Conditions of Portal Access of the Transmission System Operator with System Responsibility; and
9. Price List of the Transmission System Operator with System Responsibility

[day] [month] 2022